

KADERRICHTLIJN WATER EN AFVALWATER

De uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) gaat zijn laatste termijn in. In 2027 moeten de doelen behaald zijn: de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater moet dan op orde zijn. Ook binnen het gebied van Waterschap Noorderzijvest. We gaan graag samen met u in gesprek over de waterkwaliteitsdoelen en de mogelijke maatregelen voor de periode 2022 tot 2027.

Burgers en bedrijven gebruiken allemaal water. En lozen dit als afvalwater via riolering of via een individueel systeem. Als waterschap zorgen we voor de kwaliteit van het water in sloten, kanalen en meren. Het afvalwater uit het riool maken we weer schoon in onze zuiveringsinstallaties. Pas als het water schoon is, pompen we het weer de natuur in. We willen meer ruimte voor planten en dieren bij en in het water. Meer soorten dieren en planten betekent dat het water schoner is.

Schoon water is niet alleen onze zorg. Iedereen heeft belang bij schoon water in sloten, kanalen en meren. Zorgen dat afvalwater weer schoon wordt doen we dan ook niet alleen. Daarin werken we samen met inwoners, gemeenten en andere organisaties.

Samen kijken we ook hoe we kunnen zorgen dat er nog minder afvalwater in de natuur komt. Of hoe we het afvalwater nog beter schoon kunnen maken. Dat doen we door KRW-maatregelen op te stellen en te kijken welke maatregelen haalbaar zijn en welke voldoende effect geven in de verbetering van de waterkwaliteit.

KRW-MAATREGELEN: BEWUST OMGAAN MET AFVALSTOFFEN, OVERSTORTEN EN RIOLERING

Op het raakvlak tussen inwoners, bedrijven, gemeenten en waterschap zien we voor het afvalwater de volgende mogelijke KRW-maatregelen:

Onderzoek naar de werking van individuele behandeling van afvalwater en mogelijke uitbreiding van aantallen in combinatie met een voorlichtingscampagne:

Sommige huishoudens en bedrijven zijn niet aangesloten op het riool. Zij moeten dan zelf zorgen voor de zuivering van hun huishoudelijk afvalwater. De eisen waaraan dat moet voldoen staan in het Besluit lozing afvalwater huishoudens en het gemeentelijk rioleringsplan. Voldoen kan door het aanleggen van een septic tank of een Individuele Behandeling van Afvalwater (IBA).

Van 2002 tot en met 2011 hebben inwoners, bedrijven, gemeenten en het waterschap al veel gedaan om ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater te verbeteren. Zelfs zo dat in 2011 96% van deze lozingen aan de regelgeving voldeed. Daardoor is de milieubelasting op het oppervlaktewater afgenomen.

Enkele huishoudens voldeden nog niet aan de eisen. Bijvoorbeeld doordat ze bezig waren met verbouw, het waterverbruik minder dan 35 m³ was of omdat er geen geld voor beschikbaar was. Met die huishoudens zijn afspraken gemaakt voor aanpassing wanneer de situatie verandert.

Onderzoek naar het aanpakken van relevante overstorten:

Het effect van het saneren van een overstort hangt af van de situatie. Vaak zijn de belastingen van riooloverstorten plaatselijk en tijdelijk van aard. Dan hebben ze een beperkte en indirecte invloed. Daarom is het belangrijk om te beoordelen welke overstorten in ons beheergebied we als eerste moeten saneren. Welk effect heeft de overstort op de waterkwaliteit? En welk effect heeft dat in die omgeving?

Er is al veel werk verzet. In de periode 2001-2005 zijn alle riooloverstorten die toen als risicovol werden gezien, gesaneerd of van een vergunning voorzien. In die vergunning staat wanneer en hoe de sanering wordt uitgevoerd. Dat is in heel Nederland gebeurd. Een hele verbetering van de waterkwaliteit.

Inmiddels is het 2021 en zijn de inzichten bijgesteld. Methodieken en berekeningswijze voor het bepalen van het effect zijn gewijzigd. We weten meer over de impact van andere stoffen dan nutriënten en het chemisch zuurstofverbruik. Daarom is een nieuwe slag nodig met de huidige meet- en berekeningsmethodes.

Regelmatig herberekenen en herbeschouwen leidt tot een nieuwe prioritering van de overstorten in ons beheergebied. Daarna moeten we bepalen hoe we de belangrijkste overstorten het meest effectief kunnen aanpakken. Op die manier blijven de kosten voor inwoners, gemeenten en waterschap beperkt tot het minimum, terwijl we samen toch de waterkwaliteit en de zorg voor de leefomgeving op het gewenste peil brengen.

WAT KUNNEN WE SAMEN HIERAAN DOEN?

Als inwoners, bedrijven en gemeenten kunt u ons helpen de waterkwaliteit te verbeteren. Dat kan bijvoorbeeld op de volgende onderwerpen.

Onderhoud: IBA's zijn technische installaties. Voor een goed functioneren is onderhoud nodig. Zoals jaarlijkse inspectie, het repareren van onderdelen en het regelmatig afvoeren van zuiveringsslib. Bij een deel van de IBA's geeft het waterschap opdracht tot onderhoud eens in de twee jaar. Bij de andere IBA's is niet duidelijk of en hoe dit gebeurt.

Attent zijn op levensduur: De levensduur van een IBA is zo'n 15 tot 20 jaar. De eerste IBA's lopen nu dus op hun eind; ze zullen gebreken gaan vertonen. Dit is de verantwoordelijkheid van de eigenaren. Waterschap en gemeente kunnen inwoners hierop attenderen.

Voorlichting over de kwetsbaarheid van het zuiveringssysteem: Een septic tank of IBA werkt op basis van een biologisch zuiveringsproces. Dat vraagt aanpassingen bij het dagelijks gebruik. Agressieve reinigers en oplosmiddelen mag men niet gebruiken. Die doden de bacteriën die voor het zuiveringsproces zorgen. Regelmatige communicatie in bijvoorbeeld het gemeentenieuws in lokale bladen is een welkome aanvulling om hier aandacht voor te houden.

Meewerken aan onderzoek IBA's: We zijn van plan een onderzoek uit te voeren naar de effectiviteit van de IBA's. Dat kan door een steekproef uit te voeren op een aantal IBA's. Het gaat dan zowel om IBA's die in onderhoud zijn via het waterschap als IBA's die gemeenten of huishoudens zelf onderhouden. Dit zal in eerste instantie alleen inzicht opleveren. Blijkt de zuivering van niet of weinig onderhouden IBA's slecht? Dan zullen we aanvullende maatregelen moeten nemen.

Check huishoudens zonder voorziening: Als waterschap zullen we daarnaast inventariseren hoe de stand van zaken is bij de huishoudens die in 2011 nog niet voldeden aan de eisen. Mogelijk is de situatie veranderd en is een verbetering van de zuivering nu wel mogelijk. Wanneer gemeenten hierin een rol kunnen spelen, overleggen we hierover.

Verdere samenwerking met inwoners, bedrijven en gemeenten is mogelijk op de volgende onderwerpen:

- communicatie over het verbod op lozing van toiletwater van pleziervaartuigen
- uitbreiding of verbetering van plaatsen voor een inzamelstation voor vuilwatertanks
- meewerken aan acties als “Bezem door de middelenkast”: Gewasbeschermingsmiddelen die in het water komen, zijn slecht voor de waterkwaliteit. Inwoners en bedrijven kunnen deze middelen inleveren. Daaraan kan de gemeente meewerken door inleveren bij de milieustraat mogelijk te maken.

WAT HEBBEN WE SAMEN MET U AL GEDAAN?

Ook in de afgelopen jaren hebben we ons als waterschap gezamenlijk met u als inwoners en bedrijven, visserij- en natuurorganisaties, agrariërs en landbouworganisaties, de recreatiesector, andere overheden en overige streekhouders ingezet voor een betere waterkwaliteit.

Op het gebied van natuur hebben we samen met inwoners, visserij- en natuurorganisaties en agrariërs gewerkt aan een betere vismigratie. Zo hebben we vispassages aangelegd in de watergangen Broekenloop en de Grote Masloot. Het Lieverense Diep, Grootte Diep en het Oostervoortschediep hebben we opnieuw ingericht en ook daar hebben we vispassages aangelegd. Met deze vispassages krijgen vissen meer de ruimte. Ze kunnen nu van en naar het Peizer- en Eelderdiep trekken.

In vele andere gebieden hebben we in samenwerking met agrariërs en natuurorganisaties natuurvriendelijke oevers aangelegd.

In de landbouw hebben we samen met agrariërs en LTO-Noord gewerkt aan verbetering van de bodemstructuur, aan de vermindering van erfafspoeling en aan het terugdringen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Landelijk zijn regelingen getroffen, zoals bijvoorbeeld het bepalen van eisen voor de drukregistratie. Hier wordt tijdens informatie-avonden in het gebied aandacht aan besteed.

Samen met inwoners, bedrijven en gemeenten hebben we ongezuiverde lozingen gesaneerd en mogelijkheden onderzocht voor het terugdringen van blauwalg. Dankzij het lozingenverbod en de aanleg van vuilwaterinzamelstations en de inspanningen van de recreatiesector komt er nu veel minder afvalwater van de scheepvaart in het water.

We zorgen dat het effluent van onze rwzi in Winsum verbetert. Dit heeft een gunstig effect op de waterkwaliteit. We baggeren onze watergangen waar dat nodig is, zodat het water schoner en zuurstofrijker wordt. Dat kunnen we niet zonder de medewerking van agrariërs en andere landeigenaren die zorgen voor verwerking van de bagger op hun land.

**KORTOM:
WE HEBBEN SAMEN MET U AL HEEL
VEEL KUNNEN DOEN VOOR EEN BETERE
WATERKWALITEIT. DOET U OOK DE
KOMENDE JAREN WEER MEE?**